

„Egy kép maradt meg bennem, ami még ma is összeszorítja a szívemet, az állomás tele volt búcsúzó emberekkel, zokogtak, fehér zsebkendővel integettek, megszólaltak a templom harangjai, zengett a Himnusz, a Szózat, s ekkor, mintha megszakadt volna bennünk valami. Elhagytunk mindent, amiért eddig éltünk, barátokat, iskolát, templomot, otthonunkat, szülőföldünket, már csak a víztorony tetejét láttuk, de még mindig sírtunk. A szerelvény elindult, átöleltük egymást, nem tudtuk hova megyünk, hol lesz, milyen lesz a jövő.”

Ez egy emberi sors, egy emberi történet, vagy egy történetnek az indulta, ami azokat a magyarokat, magyar családokat jellemezte, akiket 1945 után űztek el Csehszlovákiából. Amiről ma is szó lesz igazából nem '46-ban kezdődött a lakosságcsere-egyezménnyel, hanem elkezdődött már 1944-ben, amikor a visszatérő szlovák, illetve csehszlovák hatóságok elől menekültek az emberek, vagy a bejövő szovjet csapatok elől, ahogy a német, illetve a magyar csapatok vonultak vissza ezekből a térségekből...

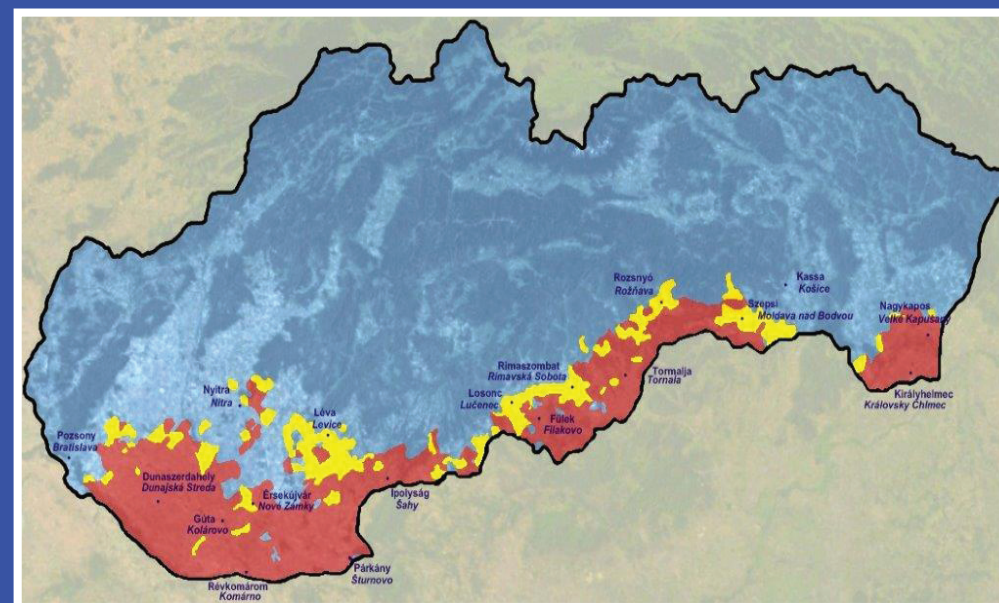
Ennek a folyamatnak a következő állomása a csehszlovák-magyar lakosságcsere, amely mindkét nép számára gyötrelmeket hozott, hiszen több tízezeren el kényszerültek hagyni Dél-Szlovákiát a Felvidéknek a déli sávját, azok, akik több mint ezer esztendeje éltek ezen a területen és hűek maradtak magyarságukhoz, identitásukhoz, hiszen az a történelmi földrajzi táj, amit mi Felvidéknek nevezünk az az ő kezük nyomán alakult ki. Ezt kellett otthagyniuk és telepítették őket át, vagy űzték át őket Magyarországra. Kevés olyan település van Magyarországnak, ahova felvidéki embereket, felvidéki családokat ne telepítettek volna le. Hogy milyen a sors fintora, az mutatja, hogy itthon se fogadták nagy szeretettel, ellenséggként tekintettek rájuk.

Hiszen a kommunizmusnak az volt a lényege, hogy ha már valakit valami miatt elítéltek – igaz, hogy koholt vádak alapján –, az már gyanús, hát így ők már gyanús népcsoporttá váltak itt Magyarországon is. Ezért van az, hogy egy-egy család tagjait Nagykanizsától egészen Orosházáig, Békéscsabáig szórták szét, hogy még véletlenül még a családok se tudjanak találkozni és értekezni...

A felvidéki magyarok miután áttelepítették őket Magyarországra, éveken keresztül a ládáikat ki sem csomagolták, nagyon sok családnak a személyes visszaemlékezéseiben ott van, hogy a papa haláláig a pármát nem csomagolta ki, mert mindig arra várt, hogy mikor mehetnek vissza.

Ezeket a történelmi traumákat hiteles rekonstrukciójukban kell feldolgozni!

A cseh-szlovákiai magyarság megpróbáltatásai – 1938–2018

A cseh-szlovákiai magyarság megpróbáltatásai vallási, politikai, kulturális téren 1938–2018

BUDAPEST, 2020